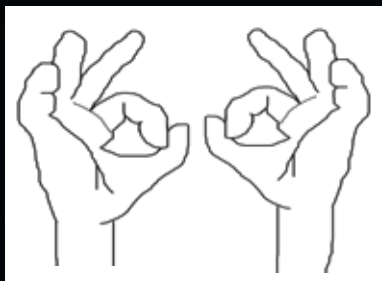

ODPRTA CONTA

**ČASOPIS O
PROSTOVOLJSTVU**

Odgovorna urednica:
Tereza Novak

Glavna urednica:
Eva Gračanin

Oblikovanje in prelom:
Mirija Žarki

Lektoriranje:
Neja Šmid

Prevodi:
Leila Muratti

Izdaja:
Slovenska filantropija
Poljanska cesta 12,
1000 Ljubljana

Tisk:
Tiskarna Januš

e-naslov uredništva:
eva.gracanic@filantropija.org

Projekt finančno podpirata:
ŠOU in **Veleposlaništvo**
Združenih držav Amerike
v Sloveniji

Naklada:
5000 izvodov

DOBER DAN

En lep prostovoljski pozdrav!

V rokah držite (zaenkrat) zadnjo številko prostovoljskega časopisa Odprta cona. Vendar to še ni razlog za (ZALOSTNI SMILE). Predah bo vsem, ki smo sodelovali pri časopisu, koristil. Izpilili bomo nove ideje za časopis, ga posodobili in pripravili za nove izzive. Pri tem pa potrebujemo vašo pomoč. Na strani 13 objavljamo kratko anketo. Odgovori na anketna vprašanja bodo naše smernice za nadaljni razvoj časopisa. Zato si le odtrgaj nekja minut svojega s prostovoljskim delom zapolnjenega časa in odgovori na anketna vprašanja.

Tudi ta številka je precej mednarodno obarvana. Čeprav prostovoljke in prostovoljci večinoma delujemo v loklanih skupnosti, lahko učinke našega dela zaznajo ljudje v drugih skupnostih tega vedno bolj poveznega sveta. Prostovoljsko delo ima učinek metulja: Če prostovoljka ali prostovoljec posadi drevo ob svoji vasi v amazonskem pragozdu, bo zrak čistejši tudi v Zgornjem Kašlju.

Na koncu uvodnika si bom privoščila ščepec osladnosti, ki jo na podaljških oskarjev brez prave mere trosijo holivuskih zvezdniki:

Hvala vsem, ki ste sodelovali pri nastajanju Odprte cone. Brez vas, vašega časa, energije, idej in še česa nam ne bi uspelo.

Eva Gračanin

ORGANIZACIJA SE PREDSTAVI

Mladinski center Bit

Mladinski center Bit je neodvisna, nevladna, nepridobitna, civilnodružbena organizacija, ki sta jo ob koncu leta 2004 ustanovili dve najbolj aktivni mladinski društvi v Beli krajini: Klub Belokranjskih študentov (KBŠ) in Mladinski kulturni klub Bele krajine (MKK BK). Ustanovljen je v obliki zasebnega zavoda in je prva tovrstna organizacija v Beli krajini.

Mladinski center Bit je avtonomna mladinska, izobraževalna in kulturna organizacija, ki je odprta za zainteresirane posameznike in skupine znotraj lastne ciljne skupine. Primarno je namenjen mladim med 13. in 30. letom, odprt pa je tudi za vse ostale obiskovalce. Posebno pozornost namenjamo mladim z manj priložnostmi, predvsem tistim, ki prihajajo iz neurejenih socialnih okolij.

Več na www.mc-bit.si.

Evropska konferenca o ekonomski vrednosti prostovoljstva

Eva Gračanin

Slovenija bo v času predsedovanja svetu Evropske unije gostila tudi evropsko konferenco »Putting volunteering on the economic map of Europe« (»Vrisovanje prostovoljstva na ekonomski zemljevid Evrope«).

Konferenco, ki bo potekala 18. aprila v Ljubljani, organizirata Evropski center za prostovoljstvo (CEV) in Slovenska filantropija kot članica CEV. Konference se bo udeležilo okrog 120 predstavnikov iz 20 evropskih držav, tudi iz Slovenije.

Cilji konference so:

- Predstaviti stanje na področju razprave o ekonomski vrednosti prostovoljstva;
- Nuditi prostor za razpravo o nadaljnjih korakih ekonomskega vrednotenja prostovoljstva med prostovoljskimi centri, raziskovalci, statistiki in določevalci; (PREMAKNI VRSTICO!!!)
- Predstaviti dobre prakse organizacij članic CEV-a s področja ocene in merjenja ekonomske vrednosti doprinosa prostovoljcev in prostovoljcev;
- Sprejeti politiko in načrt za države EU, da v svoja nacionalna statistična poročila vključijo tudi ekonomsko vrednost prostovoljstva.

Evropski center za prostovoljstvo (CEV) je mreža 59 nacionalnih, regionalnih in lokalnih prostovoljskih centrov in razvojnih agencij iz 26 evropskih držav, ki sodelujejo pri oblikovanju evropske politike za promocijo in priznanje prostovoljstva kot izraza aktivnega državljanstva in pri oblikovanju splošne politike EU na področju prostovoljstva.

Več na www.cev.be

Zadnje, kar pozabijo, je to, da so sprejeti kot čuteča bitja

Ana Cajnko

V preteklem letu smo začeli izvajati projekt »Prostovoljstvo na varovanih oddelkih oseb z demenco«, katerega edini namen je izboljšati kvaliteto bivanja osebam s tem obolenjem v javnih zavodih (domovih starejših občanov).

Varovani oddelki v javnih zavodih so fizično ločeni od vsega dogajanja v teh institucijah. Njihov namen je povečati varnost oskrbovancev, hkrati pa to pomeni njihovo popolno izolacijo pred zunanjim svetom. Pomanjkanje dobre volje in preobremenjenost osebja na varovanih oddelkih oskrbovancem onemogočata stike z običajnim utripom življenja v javnem zavodu in izven nje. Osiromašeni so za stike z osebami, ki se jim lahko v celoti posvetijo in jih sprejemajo takšne kot so. Prav to nalogo smo si zadali prostovoljke in prostovoljci, ki smo se odločili za delo na teh oddelkih.

Naše dejavnosti so zelo raznolike: od individualnih obiskov tistih, ki preživljajo svoje dneve v posteljah, sprehodov v park, spremljanj na prireditvah v okviru javnega zavoda, pa do dela v skupinah, kjer se žogamo, šalimo, pogovarjamo, veliko smejemo in pojemo slovenske narodne pesmi, ki jih mladi ne poznajo več. Oskrbovanci z demenco pa se jih

Prostovoljke v družbi z varovanci doma starejših občanov

Foto: Arhiv Slovenske filantropije

spomnijo še dolgo potem, ko že skoraj ne znajo več govoriti. Veliko novih dejavnosti povezanih z glasbo in gibanjem so na oddelek vpeljale študentke Pedagoške fakultete, ki so svojo prakso podaljšale v prostovoljsko delo.

Alzheimerjeva demenca oropa ljudi skoraj vsega – pozabijo, kdo so, kje so, kako hoditi, jesti in še marsikaj. Zadnje, kar pozabijo, pa je to, da so sprejeti kot čuteča bitja. Ne vedo naših imen, ne zakaj smo prostovoljke in prostovoljci z njimi, ne, da smo se srečali in pozdravili

že pred nekaj minutami. Kljub temu se jim ustnice vedno, ko se srečamo z njimi, raztegnejo v nasmeh. Na nek svoj način nas prepoznajo in v sebi začutijo, da jim je bilo z nami lepo. Ko odhajamo iz oddelka, nesemo s seboj ta občutek tudi mi.

Vse, ki vas to področje zanima in ste pripravljeni sodelovati, vabimo, da nas pokličete na **tel. 01/ 433 40 24** (kontaktna oseba je **Nejc Šink**) ali nam pišete na **anacajnko@hotmail.com** in **nejc.sink@filantropija.org**.

Demenca je kronična, napredujoča možganska bolezen, ki prizadene višje možganske funkcije, kot so spomin, mišljenje, orientacija, razumevanje, računske in učne sposobnosti ter sposobnosti govornega izražanja in presoje. Njena najpogostejša oblika je **Alzheimerjeva bolezen**, ki predstavlja več kot 80 odstotkov vseh demenc. Vzrok za nastanek te bolezni ni znan.

Več na www.ezdravje.com.

A K C I J E

Svetovljanka

Ko je imela gospa Frančiška še dobro obdobje, je sprva veselo hodila s palico, nato pa s hojco sama po avli in parku okrog doma. Takrat še ni bilo varovanega oddelka in se je lahko odpeljala z dvigalom kadarkoli je želela v druge prostore doma. Vedno je bila urejena in lepo oblečena. Govorila je več jezikov. Najraje francosko. Nihče ji ni mogel uiti. Vse je ogovorila in z vsakim je želela pokramljati v enem od jezikov, ki jih je obvladala. Čeprav smo vsi malo popazili nanjo – nikoli se namreč ni vedelo, kdaj se bo odločila odpraviti kam dlje –, se je nekega dne zgodilo, da je pred dom pripeljal taksi. Nihče ni opazil, da je gospa Frančiška sedla vanj in se odpeljala. Kam drugam kot na Brnik. V preteklosti je namreč zelo veliko potovala. Glede na njeno urejenost in vtis, ki ga je znala narediti, taksist ni posumil, da gospa ne ve, kaj dela. Na letališču ni hotela izstopiti, ne plačati. Povedala je, da bo plačala njena hči, ki ima dovolj denarja in vse njeno premoženje. Seveda so bili v domu presenečeni, ko jih je poklical razjarjeni taksist, ki mu je na koncu vendarle prišlo na misel, da je gospa Frančiška oskrbovanka doma. Proti večeru jo je pripeljal nazaj. Potem so nanjo malo bolj popazili.

Red mora biti

Ko je bila moja še pri nas doma, nekako ni mogla sprejeti tega, da imamo domače živali v hiši. Vedno jih je spodila ven na balkon. Velikokrat smo ji povedali, da naj tega ne počne, ampak s tem je nadaljevala, pa četudi takrat, ko je mislila, da je nihče ne vidi. Ko sem jo potem, ko je bila že v domu, popoldan pripeljala domov, naše živalce tega niso pozabile. Ko smo mamo spravili preko stopnic v hišo in se je pojavila na glavnem vhodu, sta naša muci in kužek odkorakala k balkonskim vratom in čakala, da jih mama vrže ven.

Pustne šeme

Nobene pustnega torka nismo izpustile. Vedno sem prinesla s seboj opremo za še najmanj tri osebe. Tisto leto sem oblekla mamo v Babico, gospo Terezko v Rdečo kapico in sebe v Volka. Ker se niti mama niti gospa Terezka nista mogli zapomniti, kaj smo, sem vzela velike liste in nanje napisala: Babica, Volk in Rdeča kapica. Pripela sem napise na vsako posebej. In ko je katera vprašala »Kaj sem že jaz?«, sem ji pokazala na list. Pa smo šle malo na sprehod v bližnjo okolico, da se še s kom poveselimo. Ko smo čakale na prehodu za pešce, je na nasprotni strani ceste stal gospodič, ki se je držal za drog ulične svetilke in po telefonu razlagal, kaj vidi pred seboj, in se krohotal tako iz srca, da smo se mu tudi mi morale pridružiti. Saj smo bile res lepa skupina. Moja mama na vozičku kot babica v naslanjaču, ki gleda na svoje pletenje v naročju skozi očala v oblik sončnic. Poleg »Rdeča kapica« s hojco, na kateri so bili krofi. In jaz, veliki suhi volk z očmi na vzmeteh. Vse pa z velikimi napisi: BABICA, VOLK, RDEČA KAPICA.

Če si »fon«, ti to ostane

Vedno smo bile skupaj: moja mama, gospa Terezka in jaz. Skupaj smo se sprehajale, prepevale in igrale domine. Gospa Terezka je rada govorila, moja mama pa je v glavnem le poslušala. Včasih je gospa Terezka z mislimi kam odtavala, a se je spet vrnila, če je bilo dovolj zanimivo. Gospa Terezka mi je tisti dan hotela povedati, kako se je pisal njen ded in da je bil »fon«. Ker ji je govor že delal težave, pravtako spomin, nikakor ni mogla oblikovati besede »Lombardi«. Enkrat je bilo »Lombardi«, drugič spet »Lobardi«. Znova in znova je poizkušala. Ker sva zelo živahno in glasno govorili, sva pritegnili mamino pozornost. Mama me je pocukala za rokav in vprašala: »Kaj pa govori tale?« Rekla sem, da o svojem dedu. Gospa Terezka se je obrnila k mami in jo vprašala: »Ali ga poznate?« Mama je rekla: »I, seveda.« Mama očitno ni razumela vsega in gospa Terezka je vprašala: »Ali veste, kako se je pisal?« Mama se je prešerno nasmejala in rekla: »Ja, Omahen!« To je bil priimek maminega deda. Gospa Terezka se je malo zamislila in rekla: »Res ne vem, mogoče se je res pisal Omahen.« »Ampak »fon« je pa vseeno bil,« je pribila.

Ko pozabiš, da ne znaš hoditi

Kako so naše ulice urejene za tiste na invalidskih vozičkih, ve samo tisti, ki je to izkusil. Z mamo sva večkrat odtavali do Tromostovja in tržnice. Zame je bilo to kar precej fizično naporno. Ko sem nekoč »telovadila« z vozičkom in skušala premostiti visok pločnik in priti na cestišče, ne da bi stresla mamo z vozička, me je mama pogledala in rekla: »Ali vstanem?« »Joj, samo to ne!!« sem ji rekla in pri vsej žalosti sem se od srca nasmejala. Mama seveda ni vedela, da ne zna več hoditi.

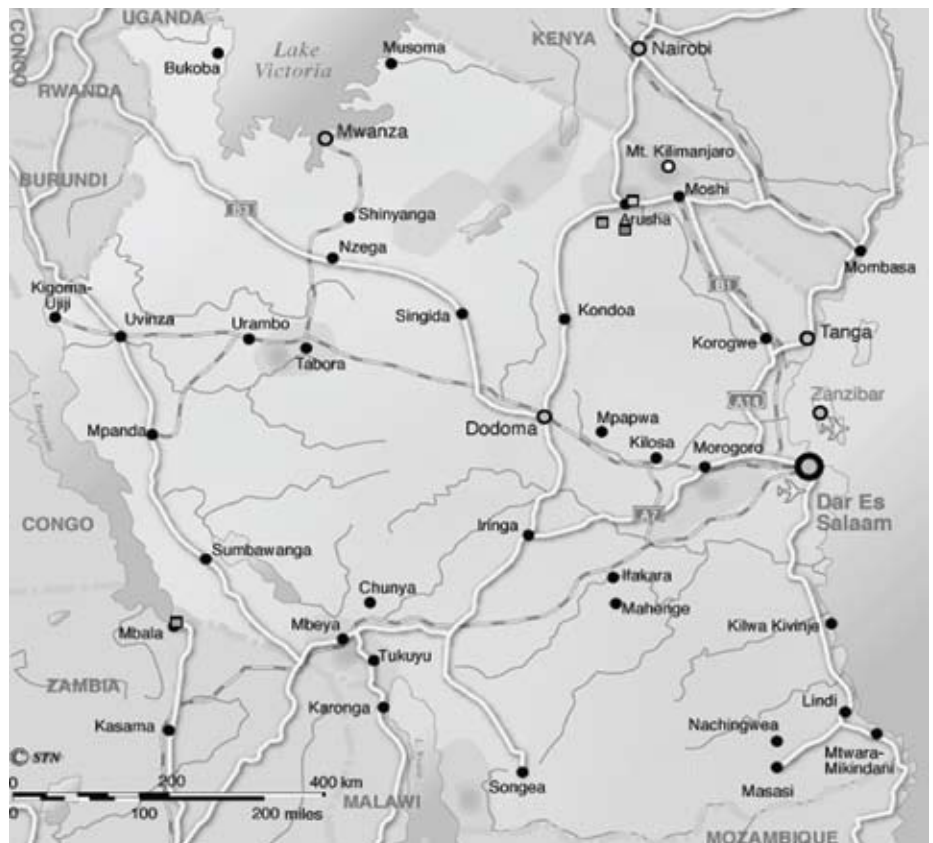
T A N Z A N I J A

Moje ime je Mojca in sem skorajšnja absolventka psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, prav tako pa ena izmed letošnjih GLEN-ijev, prostovoljcev, vključenih v GLEN mrežo (Global Education Network of Young Europeans). 30. julija 2007 sem skupaj z Myriam iz Nemčije in Stefanom iz Avstrije pričela z delom delom na projektu »Integracija otrok in mladostnikov z motnjo v duševnem razvoju« (»Integration of Handicapped«). Projekt se je odvijal v Tanzaniji, natančneje v Morogoru, v Mehayo centru. Strokovni delavci centra, lokalne prostovoljke in prostovoljci, ki prihajamo iz Evrope, smo skušali po naših najboljših močeh pomagati otrokom in mladostnikom z motnjo v duševnem razvoju, da sčasoma razvijejo veščine oz. spretnosti, ki jim bodo omogočile čim bolj samostojno življenje.

Prvi del Mojčinega dnevnika smo objavili v prejšnji številki. V tej si lahko preberete nadaljevanje.

13. avgust – 19. avgust **Koruza, spoznavni žur** **in koncert**

Koruza, koruza, koruza ... Večino našega časa in energije smo porabili ob koruznih storžih. Seveda skupaj z otroci. Delo je v teh dveh tednih postalo nekoliko monotono in zdi se, da bi se vsakdo izmed nas občasno rad izognil temu in počel kaj drugega. Pa vendar vztrajamo, saj se zavedamo, da je to ena izmed aktivnosti, precej pomembnih za center. Tako so v nekoliko manjši meri odvisni od zunanje finančne podpore in raznoraznih donacij. V ponedeljek smo se srečali s predstavniki neke angleške organizacije, ki se je odločila, da del svojih sredstev vloži v naš center. Na žalost se ne strinjam povsem s pristopom, ki so ga ubrali. Brez večjega posvetovanja s strokovnimi delavci v Mehayu so se odločili, da bodo skušali izboljšati določene stvari, kot na primer prepleskati stene v jedilnici in otroških sobah. Vse lepo in prav, če ne bi enakega dela opravili delavci centra pred manj kot pol leta. Morda bi bilo

dobro, če bi ta denar vložili v stvari, ki trenutno resnično predstavljajo težavo. Takšno odločitev pa je težko sprejeti, če ljudje ne poznajo organizacije in vstopijo vanjo za zelo kratek čas. Seveda pa se zavedam,

da se na tem mestu srečamo z različnimi mnenji in različnimi pristopi k nudenju podpore ... Stvari nikoli niso tako črno-bele. Začeli so tudi z urejanjem kanalizacije, kar pa je po mnenju več zaposlenih zelo dobrodošla odločitev.

Morda je bolje, da preidem na bolj razvedrilne dogodke. Naša Myri je prišla na dan z idejo, da bi lokalne prostovoljce povabili na pijačo in manjši prigrizek. S tem nam je bila dana priložnost bolje spoznati drug drugega in vzpostaviti temelje za pristne medosebne odnose, ki so še kako pomembni za naše delo. Tako smo se v sredo zvečer dobili v bližnjem baru. Res smo se imeli super. Kar nekaj prostovoljcev govori tekoče angleško, pa tudi mi že razumemo nekaj besed v svahiliju, zato nismo imeli večjih težav s komunikacijo. Sproščeni pogovori o vsakdanjih stvareh, veliko smeha in ples ... Že naslednji dan sem lahko opazila, da so tudi tisti bolj zadržani pristopili do nas na drugačen, dosti bolj odprt način ... predvsem punce ... z večino fantov smo že v začetku brez težav vzpostavili kontakt. Konec tedna smo »pobegnili« v prijetno mesto, imenovano Bagamoyo. Svein Olav je prejel povabilo na koncert in ostali smo se mu pridružili. Kljub temu, da se koncert ni odvijal povsem po pričakovanih organizatorjev (beri: precej težav z ozvočenjem, kar so skušali urediti v vsaj dveh urah po predvidenem začetku), sem uživala ob nastopih več bendov s pestro mešanico

glasbe (bongo flavor, hip hop, reggae,...). Sproščeno vzdušje v dobri družbi precejšnjega števila ljudi (predvsem Norvežanov in nekaj Tanzanijcev) mi je dalo novega zagona za nadaljnje delo. Če sem odkrita, nisem pričakovala, da bomo tukaj počeli toliko različnih stvari ...

20. avgust – 26. avgust **Prostovoljca na Norveškem**

V petek smo imeli v Mehayu centru poslovilno zabavo za dva lokalna prostovoljca, Matildo in Emila, ki odhajata na enoletno izmenjavo na Norveško (v okviru iste organizacije, ki je omogočila Svein Olavu in Ingelin delo v Tanzaniji). Med pogovorom z Emilom sem lahko zaznala, da mu je precej tesno pri srcu. Za eno leto zapušča svojo družino, punco, prijatelje in otroke Mehaya. Upam, da jima bo Evropa »omogočila« dosti pozitivnih izkušenj, tako kot smo jih mi deležni tukaj. Zanimivo je bilo opazovati celoten potek zabave. Slavljenca sta sedela za posebno mizo, skupaj z mambo Lindo (direktorico centra) in Don Boscom (odvetnikom, za katerega se še zdaj sprašujemo, ali je to njegovo resnično ime, predvsem pa, kaj točno je njegova vloga v Mehayu). Po slavnostnem kosilu (riž s cimetom,

svinjina v omaki in solata) so sledili uradni govori pomembnejših oseb centra. Sproti so jih prevajali v angleški jezik, da smo lahko tudi mi zaznali njihov pomen. Mama Linda je nekajkrat poudarila, da je takšna priložnost za oba prostovoljca božji blagoslov. Kljub temu, da nimata prave izobrazbe, le znanje angleškega jezika, jima je, v nasprotju z mnogimi drugimi, dana možnost, da pridobita novo znanje v Evropi. Zato morata svoje »poslanstvo« sprejeti z veliko mero odgovornosti in pridobljeno znanje nadalje izražati skozi svoje delo v Mehayu. To je vsaj približen povzetek njenih besed, kot sem jih lahko zaznala sama. Skušala sem se postaviti v njuno kožo. Te besede so me kar nekoliko prestrašile ... menim, da jima je naložena precejšnja odgovornost... Ob koncu je vsak izmed nas pristopil do obeh slavljenecv in se uradno poslovil od njiju. Neuradno smo zabavo nadaljevali zvečer ... večerja, nato pa ples ob zvokih tanzanijske glasbe ... pozno v noč ... in v tem času, ko pišem ta sestavek, sta naša slavljenca že na Norveškem. Želim jima vse najlepše ...

Mojčin dnevnik lahko prebirate tudi na www.prostovoljstvo.org/glendnevnikafrica.

GLEN je mreža 12 nevladnih organizacij iz različnih držav Evropske unije (Nemčije, Avstrije, Češke, Estonije, Francije, Litve, Latvije, Madžarske, Malte, Poljske, Slovaške in Slovenije), ki so se odločile združiti moči in na svojevrsten način prispevati k učenju za razvoj (Development Education). Mladi v parih ali trojicah delamo na trimesečnem projektu, večinoma v eni izmed držav Afrike ali Azije, pri čemer se učimo in pridobivamo izkušnje drug od drugega, predvsem pa od ljudi, s katerimi delamo in preživljamo prosti čas v deželi, ki nas je pripravljena gostiti.

Več o projektu na www.prostovoljstvo.org/glen.

Mojca Tavčar je v okviru mreže GLEN za tri mesece odpotovala na prostovoljsko delo v Indijo. Objavljamo njene zapise o prvih dneh deželi, ki jo imenujejo tudi največja demokracija na svetu.

Dobrodošli v Indiji

Zdaj je pa res že čas, da kaj napišem, saj se mi zdi, da se že naokrog šušlja, da je Mojca pozabila na domačo družbo. Saj ni res! Čas teče hitro in drugače. Ob tem odrešim še mamo in Jureta. Hvala obema, da sta medtem nadomeščala moje maile.

Po dobrem prvem tednu ležernega premikanja iz Bombaja proti jugu Indije sem prispela na končno destinacijo projekta, v Tiruppur (Tamil Nadu). Kulturni šok je bil seveda v določeni meri prisoten,

Na tržnicah lahko potrošniki kupimo marsikaj. Foto: Mojca Tavčar

Mojca Tavčar (prva za leve) s svojimi novimi prijatelji v Indiji. Foto: Mojca Tavčar

ni pa bil prevelik, saj se pozna, da sem imela doma precej časa za priprave. Bolj kot šok, bi lahko temu rekla privajanje in vzljubljanje nepoznane dežele. To pa res ni težko. Ob vsej njeni pisanosti in drugačnosti bi prav vsak lahko dobil nekaj, kar bi spustil k sebi. Kar me je najprej fasciniralo, je bila njena narava, v smislu prelepe pokrajine, saj se včasih počutim kot v pravljici. Nad mestom, kot je Bombaj, nisem bila navdušena. V primerjavi z 2-milijonsko Slovenijo sem se v več kot 16-milijonski prestolnici Maharashtre počutila precej zgubljeno. Zato sem jo kar hitro popihala in je bil en dan več kot dovolj.

Kar me je kmalu navdušilo in čemur se seveda ne moreš nika- kor izogniti, je njena narava v drugem pomenu besede, njeni ljudje. Njihova radovednost, otroškost,

nasmejanost in preprostost me spremljajo na vsakem koraku. Veliko ti vzamejo, še več pa ti dajo. Družba tvori celoto, enakost, ne pa posameznike in različnost. Kaste oblikujejo spoštovanje in hkrati sprejemanje položajev. Tekmovalnost opaziš pri otrocih, veselje ob spoznanju malenkosti v njihovih življenjskih vsakdanjostih. Kljub revščini in bedi so pripadniki svoje vrste in se borijo z veseljem in ponosom družine v srcu. Iz oči in obraznih potez jim izžareva globoka vera.

Potrpežljivosti z Indijci sem se navadila na cesti. Ne poznajo koncepta hrupnosti. Vse, kar se premika po cesti naprej ali nazaj, opozarja nase s trobljenjem. Če si na njih jezen ali živčen, ne pomaga, saj se le zasmejejo, zmigajo z glavo in rečejo: Okej, Okej. Tudi vpitje in zamere ne pomagajo.

Najboljše je, da kar pozabiš, ali jih spet spomniš, tudi če si že petkrat vprašal eno in isto. Vedno odgovorijo na vsako vprašanje, zato je dobro, da se vse vpraša dvakrat. Nikoli ne odgovorijo z ne vem, mogoče le redko kdaj in redko kdo. Raje nekaj natvezijo ali odgovorijo z Okej,Okej. Na začetku so me vedno zmedli, s časoma pa sem se naučila spoznati, kdo me razume, kdo ne in kdo naklada. Take situacije samo polepšajo sleherni dan.

Tudi pri delu so ekstremi. Pri skoraj vseh vrstah opravil je udeleženi več ljudi. Po eni strani potrebujejo štiri ljudi za enostavna in malenkostna dela, kot na primer delo na blagajni v trgovskem centru. Eden je na blagajni, drugi prelaga artikle iz košare v vrečko, tretjemu plačaš in overi račun, četrtemu prineseš overjen račun in nato ti izroči vrečko. Po drugi strani pa pri težaškem delu, kot je tovarjenje, štirje moški dvignejo žakelj riža, ki tehta kot 2 žaklja cementa, in ga položijo petemu na glavo, ki ga nese v shrambo ... Obstaja

še milijon podobnih situacij, na katere si ne znam odgovoriti in zato ostanejo vprašanja odprta in zgolj popačene razlage ljudi.

Kot sem že napisala je Tiruppur končna destinacija, kjer se odvija projekt kratkega filma o otroštvu v Indiji. Tiruppur leži 50 kilometrov vzhodno od Coimbatore, ki šteje več kot 700.000 prebivalcev. Natančnega števila nihče ne ve, saj se iz dneva v dan širi in je najhitreje razvijajoče se mesto v državi Tamil Nadu. Pred 30. leti je bil le velika vas. Domačini razvoju Tiruppurja pravijo »ugly development«. Cele družine se priseljujejo vsak dan v upanju na delo v tekstilni industriji. S trebuhom za kruhom. To pa se ne uresniči vedno in ljudje ostanejo brez službe in brez strehe nad glavo, na cesti. Vsakodnevno migrirajo tudi otroci, sami, brez staršev.

Mesto ni niti najmanj turistično. Do sedaj nisem srečala še nobenega turista. Zaradi industrije je zelo onesnaženo, prašno in smrdljivo. Ljudje hitijo delat,

delajo cele dneve, stroji brnijo še pozno v večer, tudi ponoči, šest dni v tednu. Zaslужek je nikakav, povprečno 300 rupij na teden (50 rupij je približno € 1). In s tem se prebijajo iz dneva v dan. Nimajo prihrankov, saj vse sproti porabijo. Zato vlagajo v zlatino, ki jo lahko po več letih prodajo in denar porabijo za šolanje otroka.

Z mano sta se dve dekleti. Viola iz Nemčije in Eva iz Avstrije, saj gre za mednarodni projekt prostovoljskega dela. Nastanjene smo v podnajemniški hišici v Mangalamu, ki bo tudi moj dom naslednja dobra dva meseca. Mangalam je vas, devet kilometrov oddaljena od Tiruppurja, ki šteje le 10.000 prebivalcev. Nekaj trgovinic s hrano, lekarno in domačimi obrtmi (frizerstvo, čevljarstvo, ključavničarstvo, gostinstvo ...). Je prav prijetna, zakotna indijska vasica brez internetne povezave, brez stalne dobave elektrike in vode, a z veliko mobiteli.

Sovaščani so prijazni. Večinoma muslimani. Vsak dan dobimo obisk, saj so radovedni in nas pridejo pogledat, kako živimo. Pozvonijo na vrata, ko odpremo pa stojijo zunaj in strmijo v nas in se smejejo. Redko kdo govori

Na pisanih indijskih ulicah, se vedno kaj dogaja. Foto: Mojca Tavčar

Vsi otroci v Indiji ne hodijo v šolo. Nekateri morajo delati, da lahko preživijo svoje družine. Foto: Mojca Tavčar

angleško, če že, je to slaba indijska angleščina. Ko se peljemo s kolesi po cesti, vsi pritečejo na vrata in pozdravljajo. Zanima jih, kako nam je ime in od kod smo. Ko povemo, stečejo k sosedom in prenašajo novice in se smejejo. V vasi še niso videli belega človeka, zato smo glavna atrakcija.

Učimo se tamilščine, ki je tudi uradni jezik države. Ljudje govorijo tako hitro, da jih je nemogoče razumeti. Ko se trudim prebrati napis smeri na avtobusu, mi že uide. Nikoli mi ne uspe prebrati napisa pravočasno.

Z dekleti smo takoj začele z delom in že obiskale nekaj organizacij, ki se ukvarjajo s preprečevanjem otroškega dela. Vse so katoliške ali sponzorirane s strani evropskih podjetij. Z njimi smo posnele intervjuje. Obiskujemo tudi državne in privatne šole. Razlike med enimi in drugimi so ogromne. To se vidi pri šolninah, izgledu, številu otrok, učiteljic, učinkovitosti, programih. Na splošno je izobraževalni sistem zelo slab.

Lahko potrkam, sem zdrava kot riba! Nisem imela še nobenih zdravstvenih težav. Niti težav s hrano in s tem povezanimi prebavnimi motnjami. Hrana je zelo dobra, veliko si tudi same kuhamo in se preizkušamo v novih receptih.

ALI STE VEDELI...

... da prostovoljstvo izboljšuje zdravje ?

Medtem ko prostovoljke in prostovoljci pomagajo drugim, hkrati izboljšujejo tudi svoje zdravje. To je pokazala raziskava Corporation for National and Community Service iz ZDA, ki pregleduje zbirke nedavnih znanstvenih raziskav.

Poročilo Prostovoljstvo in izboljševanje zdravja: Pregled nedavnih raziskav (The Health Benefits of Volunteering: A review of Recent Research) beleži izsledke več kot 30 dolgotrajnih raziskav. Te opisujejo povezavo med prostovoljstvom in zdravjem.

V poročilu je zapisano, da obstaja statistično značilna povezava med prostovoljstvom in dobrim zdravjem. Prostovoljke in prostovoljci živijo dlje, imajo večjo funkcionalno sposobnost, so manj depresivni in imajo manjšo možnost razvoja srčnih obolenj. Prostovoljstvo tako izboljšuje telesno in duševno zdravje.

Poročilo omenja, da prostovoljstvo pripomore k izboljševanju zdravja starejših in tistih, ki opravljajo prostovoljsko delo 100 ur na leto.

- Raziskava posameznikov, starejših od 64 let, je razkrila, da je pozitiven vpliv prostovoljstva na telesno in duševno zdravje posledica osebnega občutja izpoljenosti, ki ga posameznik občuti pri opravljanju prostovoljskega dela.
- Druga raziskava je pokazala, da prostovoljstvo zmanjšuje depresivnost pri posameznikih starejših od 64 let.
- Raziskava Duke je pokazala, da sta se pri posameznikih, ki so po srčni kapi opravljali prostovoljsko delo, zmanjšala depresivnost in občutek obupa. To sta dva faktorja, ki ju strokovnjaki povezujejo s smrtnostjo pacientov s srčno-žilnimi boleznimi.

Prostovoljki Ida in Eva skrbita za svoje zdravje tudi z opravljanjem prostovoljskega dela.
Foto: Arhiv Slovenske filantropije

- Analiza dolgoročnih podatkov je pokazala, da starejši od 70 let, ki prostovoljsko delo opravljajo 100 ur na leto, poročajo o zmanjšanemu obsegu zdravstvenih težav in depresivnosti ter daljšem življenju.
- Dve raziskavi sta pokazali, da je meja vzročne povezanosti med opravljanjem prostovoljskega dela in boljšim zdravjem 100 ur prostovoljskega dela na mesec ali približno 2 uri na teden. Posamezniki, ki so opravili 100 prostovoljskega dela na leto ali približno 2 uri na teden, so bili bolj zdravi. Več opravljenega prostovoljskega dela pa ni pokazalo dodatnega izboljšanja zdravja.

Poročilo navaja tudi, da je v posameznih zveznih državah ZDA z več prostovoljci zdravje prebivalcev boljše. Obstaja statistično značilna povezava med zveznimi državami z več prostovoljci in manjšo smrtnostjo zaradi srčnih bolezni.

»Civilno udejstvovanje in prostovoljstvo sta novi hibridni klub zdrav-

ja 21. stoletja, ki je zastoj,« je dejal Thomas H. Sander, izvršni direktor Saguaro Seminar na harvardski univerzi. »Raziskava socialnega kapitala kaže, da prostovoljstvo izboljšuje naše zdravje in zdravje skupnosti prek opravljenega dela in socialnih vezi, ki jih ta ustvarja.«

Po sporočilu za medije na www.learnandserve.gov prevedla in priredila: Leila Muratti

ZA ORGANIZACIJE

Z NOVIM LETOM NOVIM IZZIVOM NAPROTI

Novo leto je čas za nove začetke. Je čas za nove izzive. Je čas za spremembe. Je čas, da se pridružite več kot 400 organizacijam v Slovenski mreži prostovoljskih organizacij.

Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij je vzpostavila Slovenska filantropija v sodelovanju z Društvom za razvijanje preventivnega in prostovoljnega dela v okviru programa Aktivnosti za širjenje prostovoljstva v Sloveniji leta 2004. Od vzpostavitve se je število vključenih prostovoljskih organizacij početverilo. Mreža predstavlja največjo slovensko (aktivno) mrežo raznovrstnih prostovoljskih organizacij.

Vključenost v mrežo vam ponuja:

- večjo in lažjo dostopnost za prostovoljke, prostovoljce, prostovoljske organizacije in druge zainteresirane
- predstavitev vaše organizacije na spletnih straneh www.prostovoljstvo.org, različnih dogodkih in v medijih
- posredovanje potencialnih prostovoljk in prostovoljcev
- obveščenost o aktualnih prostovoljskih »stvarih«
- možnost uporabe promocijskega materiala, ki ga tiskamo za potrebe promocije prostovoljstva
- ob podpisu izjave o spoštovanju in uveljavljanju Etičnega kodeksa organiziranega prostovoljstva vam dodelimo pravico uporabe uveljavljenega simbola kakovosti prostovoljskega dela
- lažje manevriranje v prostovoljskem prostoru

Bodite tam,
kjer se kaj
prostovoljskega
dogaja.

Mreža je podprta z informacijskim sistemom Prostovoljstvo.org. Ta omogoča:

- objavo aktualnih dogodkov/novic, povezanih s prostovoljstvom na Prostovoljstvo.org
- objavo pasice/bannerja vključenih organizacij na Prostovoljstvo.org
- objavo fotografij in dogodkov na Prostovoljstvo.org
- vzorce osnovnih dokumentov za organiziranje prostovoljstva
- forum (aktualne teme/informacije, izmenjava izkušenj) na Prostovoljstvo.org
- lažjo komunikacijo med vključenimi organizacijami (komunikacijski sistem)w
- IZBA (IZobraževalna BAza) – izmenjava izobraževanj za vključene organizacije
- publikacije in literatura

Vključitev v mrežo je brezplačna in enostavna.

Več o možnostih vključitve v mrežo si preberite na www.prostovoljstvo.org/prijava.

ANKETA

Draga bralka, dragi bralec,

pred tabo je anketa o prostovoljskem časopisu **Odprta cona**. Prosimo te, da si vzameš nekaj minut svojega s prostovoljskim delom zapolnjenega časa in odgovoriš na spodnja vprašanja. Odgovori nam bodo pomagali pri nadaljnjem razvoju vsebine prostovoljskega časopisa **Odprta cona**. Anketa je anonimna.

1. Koliko prispevkov v posamezni številki prostovoljskega časopisa **Odprta cona si prebral/a?**

V 1. številki sem prebral/a _____ prispevkov.

V 2. številki sem prebral/a _____ prispevkov.

V 3. številki sem prebral/a _____ prispevkov.

2. Pri prebiranju prispevkov v prostovoljskem časopisu **Odprta cona sem dobil/a koristne informacije s področja prostovoljstva (Označi le 1 odgovor.):**

1 v nobenem od prebranih prispevkov

2 v nekaj prebranih prispevkih

3 v polovici prebranih prispevkov

4 v večini prebranih prispevkov

5 v vseh prebranih prispevkih

3. Katere rubrike, teme prostovoljskega časopisa **Odprta cona so vsebovale najbolj koristne informacije? Označi le 1 odgovor.**

1. predstavitev prostovoljskih organizacij

2. predstavitev prostovoljskih dogodkov

3. predstavitev prostovoljskih projektov in akcij

4. osebne izkušnje prostovoljk, prostovoljcev s prostovoljskim delom, ki smo jih objavljali v obliki dnevnikov in potopisov

5. statistični podatki in dognanja različnih raziskav o prostovoljstvu

6. različni prispevki v obliki stripov, pesmi, rešet ...

7. Drugo: _____

4. Ali želiš, da prostovoljski časopisa **Odprta cona izhaja še naprej?**

DA

NE

5. Sporočilo uredništvu prostovoljskega časopisa **Odprta cona:**

Izpolnjeno anketo nam do 12 februarja pošljite na naslov:

**Slovenska filantropija
Poljanska cesta 12
1000 Ljubljana
(za **Odprto cono**)**

Anketa je objavljena tudi na spletni strani www.prostovoljstvo.org v rubriki PUBLIKACIJE/Revije, zato nam jo izpolnjeno lahko pošljete tudi po e-pošti na eva.gracanin@filantropija.org.

PROSTOVOLJCI ZA PROSTOVOLJCE

Navodilo za reševanje:

V vsaki vrstici in v vsakem stolpcu se skriva po eno od svetovnih velemest. Prečrtajte ali obkrožite črke teh velemest, ki si sledijo v pravem vrstnem redu, le da so vmes še druge črke. Ko boste prečrtali vse besede, vam bo v vsakem stolpcu ostala ena neprečrtana črka. Te črke, brane od leve proti desni, vam morajo dati še tri evropska velemesta.

A	S	B	I	C	B	R	T	M	B	I	M	N	G	H	M	A	M
P	A	H	N	I	A	L	A	A	D	B	E	H	L	P	H	I	A
D	H	V	A	L	N	C	M	A	A	B	E	U	S	R	G	M	M
W	O	A	O	S	G	H	N	I	R	N	L	G	T	O	A	O	N
Z	C	A	H	E	I	A	C	D	A	A	G	O	A	M	R	I	O
I	P	T	V	O	R	S	G	O	C	L	N	N	T	A	O	N	U
S	L	R	O	V	O	M	N	E	E	D	B	O	M	N	A	T	N
Š	U	A	S	C	A	A	S	N	L	T	G	G	H	R	C	A	J
R	A	I	O	E	L	D	E	L	J	I	A	K	N	E	I	R	O
A	J	R	I	O	K	B	O	A	H	I	O	A	A	M	A	A	C
M	U	O	I	L	O	S	A	I	O	K	U	O	V	N	L	E	A
B	N	A	B	G	H	L	A	D	S	M	A	B	R	K	I	R	H
S	A	Š	I	N	R	F	H	R	R	A	D	N	C	I	S	C	O
E	B	U	R	E	N	A	O	S	N	O	A	I	A	R	E	S	N
A	L	A	E	A	X	N	A	D	N	D	R	R	I	I	I	R	A
B	N	V	S	E	W	C	A	Y	O	R	N	N	R	K	B	E	E
A	L	M	K	N	E	O	N	E	T	E	R	E	E	L	A	L	N
T	O	A	E	D	H	A	N	E	A	R	E	G	A	A	O	Y	N

- ADELAIDE
- ADIS ABEBA
- ALEXANDRIA
- BARCELONA
- BANGALORE
- BEOGRAD
- BIRMINGHAM
- BUENOS AIRES
- CASABLANCA
- CLEVELAND
- GLASGOW
- HAMBURG
- HONGKONG
- HIROŠIMA
- JOKOHAMA
- LJUBLJANA
- LONDON
- LOS ANGELES
- MONTREAL
- MOSKVA
- MUNCHEN
- NAGASAKI
- NEW YORK
- RIO DE JANEIRO
- SAN DIEGO
- PHILADELPHIA
- SAN FRANCISCO
- SAO PAULO
- SE MARANG
- ŠANGHAJ
- TANGSHAN
- TEHERAN
- TORONTO
- VELANCIA
- VARŠAVA
- WASHINGTON

Pravilno rešitev napišite v ta okvir:

Pravilno rešitev pošljite do 31. januarja na naslov uredništva: **Slovenska filantropija, Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana**, s pripisom za **Odprto cono**.
Pa ne pozabite na vaše ime, priimek, naslov in telefonsko številko.

Prve tri prispele rešitve bomo nagradili.

PROSTOVOLJCI ZA PROSTOVOLJCE

Predanost drug drugemu je požrtvovalna, nesebična.
Različnost naj nas povezuje, ne razkraja.
Osveščенost nas pripelje do spoznanja svojih in tujih dejanj.
Solidarnost med ljudmi naj brezmejno zaživi.
Toplina naših čustev ustvarja človeško toploto.
Odtujenost je prepogosta ob pretiranem poudarjanju tehnike.
Vzgoja ni samo za mladino. Tudi nekateri odrasli jo rabijo.
Ogroženost ljudi na tem modrem svetu je res zaskrbljujoča.
Ljubezen do bližnjega je včasih preveč oddaljena.
Jeza škoduje lepoti, zato se je navadimo krotiti.
Strpnost do drugače mislečih nas ne strpa v isti koš.
Trud nikoli ni zaman za dosego naših ciljev.
Vzajemnost nas povezuje, če si jo medsebojno vračamo.
Obljuba se izpolni, če smo ji ostali zvesti.

Marjeta D.
(Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja)

Kolo časa

Medtem ko svet že ves v internetu živi,
Ko že na vsakem koraku aparat mobilni zabrni,
Rakete nosijo astronave v vsemir,
Še vedno se sprašujemo, po čem bo letos krompir.

Pa srečaš prijatelja, ki ga poznaš,
Se ustaviš, da z njim pokramljaš,
Pa ti potoži, da ga je pohodil čas.
Porečeš: Povožil! Veš, tudi čas ne hodi več peš!

Preteklost, sedanost – velika razlika.
Na nas prihodnost sploh še zamika?
A radovednost, človeška lastnost,
Ta nas bo gnala in si želela,
Da izvedeli bi, kaj bo ta zemlja še doživela.

Vera Dolenc
(Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja)

januar

- 1. 1. NOVO LETO
- 18.- 19. 1. SLOVENSKI KONGRES PROSTOVOLJSTVA
- 28. 1. DAN VAROVANJA OSEBNI PODATKOV
- 29. 1. DAN INDIGO OTROK
- 31. 1. SVETOVNI DAN BREZ CIGARET

februar

- 2. 2. SVETOVNI DAN VARSTVA MOKRIŠČ
- 8. 2. PREŠERNOV DAN, SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK
- 11. 2. DAN BOLNIKOV
- 14. 2. VALENTINOVO
- 20. 2. PUST
- 21. 2. SVETOVNI DAN MATERINEGA JEZIKA

marec

- 1. TEDEN MARCA - TEDEN BOJA PROTI RAKU
- 8. 3. MEDNARODNI DAN ŽENA
- 21. 3. SVETOVNI DAN GLEDALIŠČA ZA MLADE IN OTROKE
+ SVETOVNI DAN BOJA PROTI RASNI DISKRIMINACIJI
+ SVETOVNI DAN LUTKARJEV
+ SVETOVNI DAN LJUDI Z DOWNOVIM SINDROMOM
- 22. 3. SVETOVNI DAN VODA
- 23. 3. SVETOVNI METEOROLOŠKI DAN
- 24. 3 SVETOVNI DAN BOJA PROTI TUBERKULOZI
+ VELIKONOČNI PONEDELJEK
- 25. 3 SVETOVNI DAN MATER

april

- 2. 4. MEDNARODNI DAN MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI
- 4. 4. DAN ASTME – DAJ VEN
- 7. 4. SVETOVNI DAN ZDRAVJA
- 7. 4. DAN SPOMINA NA ŽRTVE GENOCIDA V RUANDI
- 8. 4. SVETOVNI DAN ROMOV
- 14.- 20. 4. FESTIVAL PROSTOVOLJSTVA MLADIH
- 15. 4. MEDNARODNI DAN PROSTOVOLJSTVA MLADIH
- 17. 4. SVETOVNI DAN HEMOFILIJ – DAJ VEN
- 18. 4. SVETOVNI DAN DEDIŠČINE
- 21.- 25. 4. SLOVENSKI DNEVI KNJIGE
- 22. 4. DAN ZEMLJE
- 23.- 27. 4. SLOVENSKI DNEVI KNJIGE
- 27. 4. DAN UPORA PROTI OKUPATORJU

